

ПОДАРУНОК СОЛДАТА

Автор - Ребриш Віка, член гуртка «Літературне краєзнавство»,

учениця 8 класу Миколаївської ЗОШ I-III ступенів

Зачепилівського району Харківської області

Керівник: Чуб Тамара Миколаївна, вчитель Миколаївської ЗОШ I-III ступенів,

керівник гуртка «Літературне краєзнавство»

Складними і невеселими були 20-ті роки ХХ століття для сільського населення. Хоч молода республіка створена була для блага народу, та початок завжди нелегкий. Саме в ці часи в жовтні 1927 року в селі Олександрівка народився мій прадідусь – Шубзда Микола Борисович. Був він п'ятою дитиною в родині, тож зазнав, як і всі, бідності. Не завжди на столі був хліб, одяг діти доношували один після одного по черзі, і коли саме на Миколці порвалися штанці, мати спочатку вдарила ними хлоп'я, а потім гірко плакала, обійнявши сина, і просила прощення: « Не я тебе била, а злидні наші». Та, попри все, жили в родині дружно, мріяли про краще.

Коли розпочалася Велика Вітчизняна війна, трьох Миколчиних братів і батька забрали до армії, а йому, наймолодшому, батько сказав: «Залишайся за старшого, не підведи!» І хлопець старався: допомагав матері та старшій сестрі по господарству, глядів 8-річного племінника. А потім у село прийшли фашисти. Чужа незрозуміла мова, зброя викликали страх у підлітків, і вони ховалися в погребі, густі кущі тоді, коли солдати грабували домівки, забирали молодь для відправки до Німеччини. Всі з нетерпінням і надією чекали приходу воїнів-визволителів. Мабуть, чекали цього і вороги, бо колгоспні будівлі начинили снарядами, патронами, мінами. Під час бою мати змусила Миколу сидіти у схованці, а йому ж так хотілося побачити, як ненависних окупантів гнатимуть із села. Увечері, коли бій стих, вийшли з сараю. Прямуючи до хати, мати почула із садка чийсь стогін. То був поранений радянський боєць. Всі разом внесли його до хати, бо іти він не міг: мав тяжке поранення в ноги. Кілька днів доглядали бійця, як могли, промивали і перев'язували рани. Коли за солдатом приїхали санітари зі шпиталю, прощаючись, він щиро дякував родині за сердечність, а Миколці подарував свою шапку, помітивши, що в хаті зовсім немає шапок і той мерзне.

Радів хлопець: у нього тепер є шапка, і не будь-яка, а солдатська! Хвалився нею перед хлопцями, не випускав з рук. Одного разу нашупав у ній щось. Обережно мати з сестрою розрізали підкладку – знайшли адресу бійця, номер воїнської частини і кілька карбованців. Ще довго мати боялася витратити ті гроші, сподівалася, що боєць повернеться за ними. Після звільнення Олександрівки селяни почали наводити лад у селі, в колгоспних будівлях. Підлітки старанно допомагали їм. Микола разом з кількома товаришами на возі вивозили боєприпаси. За ним часто ув'язувалися і менші. Одного разу, граючись, племінник Миколи схопив гранату, вирвав чеку і... розгубився. Микола миттєво вихопив у нього гранату, кинув її вбік. Після цього випадку мій прадід залишився без пальців на правій руці... двоє його старших братів і батько не повернулися з війни, тож Микола, хоч і без руки, був добрим господарем, все вмів робити.

Після закінчення війни поїхав на Донбас, там зустрів мою прабабусю Віру, яка працювала трактористкою (в ті часи, коли чоловіки воювали, жінки також навчилися всього і заміняли їх на важливих ділянках господарства). Віра казала, що звернула увагу на юнака, бо він був гарний, ще й завжди ходив у солдатській шапці. Навіть коли вони одружилися, стали добре жити, вона не змушувала його купити нову шапку, знаючи, що ця дорога чоловіку, як пам'ять про нелегке дитинство, про грізні воєнні роки. І в глибокій старості мій прадідусь Микола забороняв її викидати, хоч вже і не носив; і онуки, й правнуки знали, що це сімейна реліквія, що цю шапку подарував йому врятований від смерті радянський солдат.

Ось таку історію передають у нашій родині від покоління до покоління.